

ПРЕС КЛИПИНГ

26.септембар 2011.

НАСЛОВИ

Србија се обезбедила (стр. 3)

Србија разговара: Вишак запослених у просвети (стр. 4)

Штрајк упозорења 3. октобра? (стр. 8)

Обим наплаћених казни није мерило ефикасности инспекције (стр. 9)

У тамном вилајету пореске утаје (стр. 11)

Реформа пензионог система нема алтернативу (стр. 13)

Јавна предузећа: Што већи дуг, то јача плата (стр. 17)

Сучељавања: Министар и синдикат о јубиларним наградама (стр. 18)

Благи раст плата и пензија у 2012. (стр. 18)

И судије на тасу правде (стр. 19)

Треба преживети милионе буџетлија и пензионера (стр. 21)

Следи ланчани колапс (стр. 23)

У Врању 8.500 незапослених, социјална бомба (стр. 24)

Србија се обезбедила

Аутор: М. Мишић

ММФ у четвртак одобрава „Програм предострожности“ који омогућава да, ако буде потребно, Србија повуче милијарду евра

Вашингтон – У атмосфери опште забринутости због светских економских токова, а поготово прилика у водећим економијама, америчкој и европској, свака земља на текућем јесењем заседању Светске банке и Међународног монетарног фонда овде решава и сопствене бриге. Међу њима и Србија.

Како нам је изнео потпредседник Владе Божидар Ђелић, са Светском банком је договорено да прва транша од 200 милиона долара за подршку Србији буде искоришћена тако што ће пола отићи за подршку буџету а пола за инвестиције у домену безбедности путева, енергетске ефикасности и здравства.

У разговорима са представницима ММФ-а, констатовано је да су предузете све нужне мере да Управни одбор ММФ-а у четвртак, одобри већ усаглашени „Програм предострожности“, који садржи могућност да, уколико то буде потребно, Србија повуче милијарду евра.

Износећи своје виђење овог заседања, Ђелић је потврдио општи утисак, који доминира и у изјавама челника две институције: да су прилике у глобалној економији изузетно тешке. „Светску економију пратим већ 30 година и ретко када сам видео оволику и овако универзалну забринутост“, каже потпредседник Владе.

Због тога је, по његовој оцени, веома добро што је потписан „Програм предострожности“ и што је већ сада обезбеђено финансирање буџета за следећих девет месеци, продајом евро-обвезница које су имале добар пријем. „Тиме су предузете нужне мере да се очува стабилност Србије у овом изузетно изазовном моменту за светску економију, с предвиђањима да идуће године раст у Европи падне са првобитно предвиђених 1,8 одсто, на само један проценат“, оцењује Ђелић.

Он је као неосноване одбацио спекулације да би криза из Грчке могла да се прелије у Србију, јер су грчке банке у целости у оквиру банкарског система Србије. „Нема никаквог ризика за оне који држе новац у тим банкама“, каже Ђелић. „Много већи ризик са којим се суочавамо јесте уколико економски раст у Италији, у Немачкој и Аустрији, које су нам кључна тржишта, не буде на оном нивоу који се очекује“.

На састанцима комитета и одбора Светске банке и ММФ-а, преовлађује забринутост првенствено због нестабилности евро-зоне, што се претворило у притисак на лидере ЕУ да предузму одговарајуће мере како би се спречило продубљавање кризе.

У иступању у Надзорном комитету ММФ-а, секретар америчког Трежерија (финансија) Тимоти Гајтнер је најавио изузетно драматичан сценарио за случај да 17 нација евро-зоне ускоро не пређе са речи на дела: „Ланчани банкрот, јуриш на банке и катастрофални ризик”.

Ова претња, рекао је Гајтнер, „мора да се склони са стола”, јер ће у противном сви напори, и европски и глобални, да се избегне нова рецесија бити узалудни.

У закључку Финансијског комитета ММФ-а се пак констатује да ће следећих неколико недеља бити „кључни тест” за лидере евро-зоне. У виду се при том има обавеза да се у националним парламентима свих 17 земаља које су у монетарној унији ратификује договор од 21. јула о новом финансијском пакету за спасавање Грчке. Досад га је усвојило само неколико земаља, укључујући и Француску. У парламенту најважније европске економије, Немачке, ово на дневни ред долази ове недеље.

Према „реду вожње”, последње изјашњавање обавиће се у Словачкој, 14. октобра.\

<http://www.politika.rs/rubrike/Drustvo/Srbija-razgovara-Visak-zaposlenih-u-prosveti.sr.html>

Србија разговара: Вишак запослених у просвети

Аутори: Јелена Чалија, Сандра Гуцијан

Зоран Костић: Просветна инспекција проверава како су заснивани радни односи. – Слободан Брајковић: Јавна је тајна да се радна места купују за 5.000 евра

Званичне податке Министарства просвете и науке о броју запослених у просвети који су без дела норме или уопште немају часове, пратиле су замерке синдиката просветних радника да постоје бројне злоупотребе при запошљавању, да директори „чувају“ радна места, да се уместо оних који су технолошки вишак запошљавају људи са стране, а око 60 таквих случајева пријављено је овог месеца Министарству просвете. О томе како ће се решавати проблем технолошких вишкова у просвети и како изгледа стање на терену, разговарали су Зоран Костић, помоћник министра просвете и науке у Сектору за школске управе, стручно-педагошки надзор и средње образовање и васпитање, и Слободан Брајковић, председник Синдиката радника у просвети Србије.

Политика: Како то да се подаци синдиката и Министарства о броју оних који су технолошки вишак разликују?

Костић: Синдикати вероватно добијају податке преко својих људи у школама, а ми добијамо преко начелника школских управа и преко свих директора школа написмено и сматрамо их релевантним. Подаци Уније синдиката просветних радника Србије су да је без дела норме 3.840 људи. Министар Жарко Обрадовић је објавио да је број запослених без дела норме 3.525 ове године и од прошле године још 1.362, укупно 4.887, али је 2.205 њих, у међувремену, распоређено, па имамо 2.682 запослена без дела норме. Сви ови подаци се, дакле, могу мењати

и мењају се јер је дошло до тога да је пронађено решење, да је један број људи убачен у систем и да им је допуњена норма. Такође, 158 њих су потпуно без норме, од тога 121 је овогодишњих и 37 од прошле године. Очекујемо од Нове године да се и та цифра смањи за неких 50-60 људи, а гледаћемо да они који су без часова остану у образовном систему све док не добију неку врсту отпремнине.

Брајковић: Проблем је што поједини директори крију радна места, неће да пријаве школској управи, него примају људе на одређено време, по хитном поступку до два месеца. Ти људи раде и директор чека моменат да запослени који су технолошки вишак оду по социјалном програму или да им се нађу нека места, и онда уведе те нове људе у радни однос. Или тај човек који је примљен на два месеца, на пример, оде у Министарство рада и затражи да изађе њихова инспекција јер постоји радно место, а они неће да га приме, па инспекција рада донесе неко решење, они га одмах примају у радни однос и завршава се посао. Договор је био са Министарством просвете да такве директоре пријавимо и пријава има. Рецимо, пријавили смо школу „Милан Ђ. Милићевић“ где су они утајили физику, хемију, учитеља су држали на одређено време годину дана, па смо пријавили школу „Драган Ковачевић“, где је директорка пријавила потребу за српским језиком, а нема потребе, примила је наставницу српског на одређено време, а уз то и две спремачице је узела да раде на одређено време, а ми имамо три спремачице у школи „Коста Абрашевић“ које су технолошки вишак. Ја као директор то никада не бих радио тако да немам неки интерес, рођачки, партијски, или ми је неки службеник из Министарства просвете неког послао или сам добио неке паре. Ми вам замерамо што такве директоре не кажњавате јер да казните десет таквих, ниједан не би смео да ризикује свој посао да ради такве ствари.

Костић: Просветна инспекција од 15. септембра проверава у школама да ли је све пријављено, како су заснивани радни односи, да ли постоји сакривање радних места. Такви су директори већ смењивани, али ја нећу да машем папирима и именима и да кажем кога смо на тај начин сменили, што би они урадили.

Брајковић: Да, ми бисмо сигурно то урадили.

Костић: Али, то није мој начин рада, иако знам имена и презимена и школе где је то већ урађено. Познати су ми и ови случајеви које помињете. Ту ће да дође до контроле. Ако дође до тога да нису навели да имају потребу за одређеним запосленима, неће добити могућност да објаве конкурс, а ако се деси да су навели, не дамо конкурс него прво гледамо листу технолошког вишка и упућујемо технолошки вишак на то радно место. Има ту, међутим, неких ствари о којима треба водити рачуна. Директорима који су изабрани, на пример, а доста је таквих који су поново изабрани, мирује радно место. То радно место је подложно конкурсу. Синдикат каже: морате примити оног ко је технолошки вишак. Ми се слажемо да треба упутити технолошки вишак на то место, али ако га има 100 одсто јер то се место чува наменски за човека који је на функцији. Не може се то место цепати на више делова, на неколико њих који треба да попуне број часова до пуне норме. Мислим да нам је заједнички интерес да укрупнимо систем јер смо затекли велики број људи, на једно место примана су по три човека. У школи где ви радите, на пример, постоји потреба за наставником са 100 одсто часова математике и знамо да на листи имамо девет људи са по двадесет одсто норме. Није педагошки оправдано да пошаљемо пет људи са по двадесет одсто да то поунимо, него треба видети да ли неко од ових који су технолошки вишак жели да пређе до сто одсто или са барем 50 одсто, ако не, не треба се чудити да се онда прими неко на одређено време.

Брајковић: Имамо два математичара у Геолошкој школи „Милутин Миланковић“ којима фали педесет одсто до пуне норме. Што не дођу они на то место? А ако неће да дођу онда треба Министарство да их скине са листе технолошких вишкова. Нуђено им је радно место, ако неће, скините их са листе. То мора тако да се реши јер онда на једну страну вучемо технолошки вишак, а са друге убацујемо нове људе.

Костић: Јесмо ли када смо радили на Посебном колективном уговору тражили да се управо то убаца, то да се скину са листе. И јесу ли синдикати то прихватили? Нису. Што онда тражите да их ми скидамо са листе када ви нисте то прихватили? Јесмо ли, такође, предложили да труднице које су на трудничком боловању не стављамо на листу и да их не бодујемо? Ни то није прошло код синдиката, рекли сте да треба сви да буду равноправни и да се сви бодују. Не може тај да остане без посла, али може да остане без дела норме.

Брајковић: Ми смо тражили да заштићени просветари, председник синдиката, члан школског одбора, жена која иде на породилско, самохрана мајка, да се они уопште не бодују, али нису се сви синдикати сложили. Још једну ствар не могу да схватим: никако не можемо да сиђемо испод тих 103.000 запослених у основним и средњим школама. Није ми јасно да се поред заједничких напора, и поред тога што велики број људи оде у пензију, поново дешава да у образовни систем уђе исти број људи као и претходне године. Та места се убацују са стране, то гарантујем. А имамо још једну аномалију: неко ради на одређено време и директор га проглашава технолошким вишком, иако није ни био у радном односу и други га прихвата као технолошки вишак.

Костић: Не, то је вероватно јединствен случај, то одмах треба пријавити просветној инспекцији, то су малверзације и то ће се кажњавати.

Брајковић: Ваша инспекција је дошла до тог податка и знају да се и то ради.

Костић: Треба да знате да процедура када уђемо у смену директора траје најмање три месеца. Директора поставља и смењује школски одбор. Ако инспектор нађе све те аномалије, он даје налог школском одбору да смени директора, ако одбор то не учини, поново треба да изађе просветна инспекција да утврди да то они нису урадили, па се предлаже министру да предузме кораке из своје надлежности и онда министар може да разреши директора у року од 15 дана када сви ти рокови прођу.

Политика: Ваш синдикат је спомињао да се радно место купује за три до пет хиљада евра. Да ли ви пријављујете такве случајеве?

Брајковић: То су толико паметни људи, такав је систем да ви не можете да их ухватите. Дешава се да је био расписан конкурс и пријавило се њих 150, а одабере се неко НН лице. Јавна је тајна да се купују радна места, то смем да гарантујем, али ви не можете да уђете у тај систем тако лако. Друго, имамо јако лоша искуства што се тиче инспекције. Ми, на пример, позовемо градску инспекцију, која дође код директора, извини му се што га ремети, каже како је то што ради сјајно, ништа не прегледа, директор да неку изјаву коју после прочита на школском одбору и тиме се све завршава.

Костић: Не видим тог директора који би за 5.000 евра ризиковао и посао, и углед, и све остало. За ових 30 година у просвети не знам за случајеве да је неко узимао новац. Нећу да

поверујем да тога има. С друге стране, тачно је да постоји градска и републичка инспекција и тамо где ми реагујемо, искључујемо рад градске инспекције. Таквих смо случајева имали, на пример школа „Антун Скала“ и још неке и долазило се до решења. Дакле, основно је да ли је то што је нађено довољан разлог за смену или постоји налог инспекције директору да отклони недостатке. Као када просветни саветник уђе на час. Просветна инспекција улази до учионице, саветник једини има право да улази у учионицу. Ја сам тај који даје професору предлог мера за унапређивање васпитног рада. Уколико он то не учини, ја предлажем министру да се тај професор суспендује. Ја сам у Министарству од 2004. године и од тада улазимо у школе и могу вам рећи да до сада није ни једна лиценца суспендована, јер су људи реаговали на наше предлоге. Сматрам да ова служба добро ради. Наш је циљ да се унапреди образовање, да видимо како можемо да будемо ефикаснији, бољи и да пратимо тај европски пут.

Брајковић: Што се тиче реформе, ми смо од Јове Тодоровића кренули у некакве реформе и ништа није урађено. Министарство је кренуло, па стало, долазили су други министри, па трећи, чак смо за време Вуксановића дали отпремнине за око 6.000 људи, а у систем је ушло 7.500.

Костић: Кад је то било?

Брајковић: За време Вуксановића.

Костић: И ми сад треба да видимо с тим шта ћемо и како ћемо.

Брајковић: Ако хоћете да дате отпремнине, ви морате да извршите реформу школства, то није урађено. Став нашег синдиката је да свако место које се ослободи због одласка у пензију, треба да се покрије технолошким вишком и на тај начин да се решава проблем.

Костић: Ја се не слажем да нема рада на реформи и да је реформа стала. Донети су стандарди за основну школу, урадили смо прву годину завршног испита, извели смо девет огледа, ускоро ће бити још пет, у 45 ће бити урађена контрола, раде се стандарди за средње образовање за све предмете... Стратегија ће бити донета до краја године, то је министар обећао, а она ће да препозна какве нам школе требају. Реформа гимназија и средњих стручних школа није стала, само постоје кораци који морају да се испоштују. Да не бисмо то чекали послали смо поново писмо Националном просветном савету да ипак кренемо са иновираним програмима. Та седница је сутра и ја верујем да ће се то решити, није важно што је почела школска година.

Брајковић: Ја имам примедбе и на рад Националног просветног савета, који не ради како треба. Они не могу да се сложе ни око чега, ту нешто шкрипи.

Костић: Да би се нешто померило, мора да прође четири године и ја смем да тврдим да ће после четири године мандата проф. др Жарка Обрадовића да се види шта је све урађено, а у наредном периоду, ако остане, видеће се и да ће оно што је кренуо бити завршено.

Унија синдиката просветних радника тражи исплату отпремнина и јубиларних награда

Штрајк упозорења 3. октобра?

Аутор: В. А.

Београд - Уколико Влада и Министарство просвете до 30. септембра не исплате јубиларне награде за 2009. и 2010. годину и заостале отпремнине или не дају писмену гаранцију да ће то учинити до 14. октобра, чланови Уније синдиката просветних радника одржаће штрајк упозорења 3. октобра.

Према одлуци главног одбора Уније, тога дана запослени који су чланови овог синдиката неће држати први час у обе смене. Уколико ни после тога јубиларне награде и отпремнине не буду исплаћене, Унија најављује да ће ступити у штрајк од 14. октобра.

Председник Уније синдиката просветних радника Србије Драган Матијевић каже за Данас да око 720 просветних радника из Војводине, који су прошле године отишли у пензију, чека исплату отпремнина, док око 20.000 запослених треба да добије јубиларне награде за прошлу и претпрошлу годину.

- Лопта је сада у дворишту Министарства просвете. Према споразуму који смо потписали после штрајка, 30. септембра истиче рок за исплату отпремнина и јубиларних награда. Не тражимо да то буде исплаћено сутра, можемо да сачекамо 10, 15 или месец дана, али тражимо чврсту гаранцију да ће се то десити и да просветни радници неће бити преварени - каже Матијевић.

Према споразуму који су три репрезентативна синдиката потписала са Владом након пролећног штрајка, остала је обавеза да се јубиларне награде за 2011. исплате до краја године. Матијевић каже да сваке године јубиларне награде добије око 10 одсто запослених, што је око 10.000 људи.

Обрадовић обећава исплату

Министар просвете Жарко Обрадовић најавио је да ће јубиларне награде за 2011. бити исплаћене до краја септембра, а да ће новац за награде за 2009. и 2010. годину бити обезбеђен ребалансом буџета. Иначе, предлог ребаланса буџета за 2011. годину усвојила је Влада и он је тренутно у скупштинској процедури.

Видосава Џагић, потпредседница Привредне коморе Србије

Обим наплаћених казни није мерило ефикасности инспекције

Аутор: Мирјана Стевановић

Кабинет потпредседника Владе Верице Калановић, УСАИД Пројекат за боље услове пословања и Привредна комора Србије организоваће сутра округли сто „Како из сиве економије - реформом инспекција до смањења неформалног сектора и растерећења привреде“. Циљ овог скупа је да се укаже на могућности како да инспекцијске службе постану сервис оног дела привреде који се придржава прописа и подстакне привредни развој преусмеравањем сиве економије у легалне токове. Чињеница је да привредници имају доста примедби на рад инспекције, а једна од њих односи се на инспекцијски надзор где је акценат на кажњавању, а не на превенцији. Они мисле да је проблем у томе што се инспектори награђују према ефектима инспекцијске контроле, што подразумева износ новца који се инкасира на име наплаћених казни. Може ли се та, очигледно лоша пракса променити - питамо Видосаву Џагић, потпредседницу Привредне коморе Србије.

- Таква перцепција привредника резултат је њихових искустава у раду са инспекторима и та пракса се мора променити, између осталог и доследним спровођењем принципа да обим наплаћених казни не сме бити ниједан од критеријума за оцену рада инспекције. Важно је и увођење транспарентних правила рада инспектора, са којима морају бити упознати и привредници, али и подизање нивоа стручности и компетенција инспектора. Требало би инсистирати и на увођењу механизма независне контроле рада инспектора као и на могућности жалбе привредника на њихов рад. Привредници, међутим, сматрају да захтев за подизање квалитета рада и компетенција инспектора и увођење лиценци, треба да буде праћен и повећањем њихових зарада, али и већом персоналном одговорношћу.

Ништа мањи проблем није ни то што се под лупом инспектора налази само онај део привреде који легално послује, док сиви канали и рад на црно измичу контроли. Како се удео сивог тржишта на којем се обавља више од 50 одсто промета може свести на разумну меру од, рецимо, десетак одсто?

- Имамо две групе предлога мера. Прву групу чине системске мере које подразумевају смањење трошкова привреде при чему је један од приоритета свеобухватна реформа пореског система која би обезбедила да пореско оптерећење буде сразмерно економској снази пореских обвезника. Ништа мање значајно није ни смањење оптерећења зарада запослених, али и усвајање закона о раду и закона о запошљавању страних држављана. Ипак, то је дуг процес, а не постоји ни политички консензус за ту реформу, посебно не у предизборној години. Друга група мера, која би могла одмах да се примени, подразумева утврђивање институционалне

надлежности и, што је посебно важно, координацију инспекцијских служби, као и Управе царина и МУП-а, у контроли свих канала сиве економије. Сада се акције инспекције углавном свode на уклањање уличних продаваца који су последњи у ланцу и који су принуђени да се тим послом баве како би преживели. Требало би променити и казнену политику, односно поштрити санкције за нелегалан рад, а смањити висину казни за оне оне који легално послују.

Привредници сматрају да инспекцијске контроле трају предуго и да то увећава трошкове пословања. Мисле, такође, и да ненајављени долазак инспектора није оправдан. Да ли су те опаске на месту?

- Оправдани су. Пракса је показала да се, готово по правилу, контролишу они привредни субјекти који легално послују и извршавају своје законске обавезе. Зато би било неопходно да се уведе планирање редовних инспекцијских надзора, у зависности од степена ризика, као и координација различитих инспекцијских контрола како се не би десило да се у истом предузећу истовремено нађе пет инспекција. У том контексту посматрано од велике користи било би формирање генералног инспектората.

Чињеница је да су многи прописи буквално преписани из законодавства ЕУ и да нису прилагођени условима пословања у Србији. Које користи шума прописа непримењивих у пракси и да ли се у изради прописа користе и сугестије привредника?

- Стиче се утисак да се многи прописи доносе иако се зна да се неће примењивати јер не постоје изграђени капацитети ни привреде, ни институција, а нема ни довољно ресурса за њихову примену у кратком року. Ако већ преписујемо европску регулативу, добро би било да примењујемо и европску праксу. Осим тога, усвајању прописа претходе обавезне консултације са заинтересованим странама, а процењују се и ефекти тих прописа на привреду, посебно сектор малих и средњих предузећа, и одређује се довољно дуг период за прилагођавање привреде и институција новој законској регулативи. Код нас је тај процес формалан, јавне расправе се спроводе, али се мало уважавају сугестије привредника. За анализу ефеката прописа на привреду немамо установљену ни методологију, а ни изграђене капацитете.

Добра пракса

Како коментаришете предлог да изрицању казне претходи опомена и казнени поени, као и сугестију да се уведе превентивни инспекцијски надзор за оне привредне субјекте који тек почињу да раде?

- Перцепција привредника, поткрепљена исказом инспектора у поступку контроле „сада кад сам дошао, морам нешто да нађем да бих ти наплатио казну“, јесте то да је сврха инспекцијског надзора - казна, а не превенција. Из тог угла посматрано, предлог привредника да се за почетнике у пословању одреди тзв. период превентивних инспекцијских надзора у којима би контроле биле едукативне, сасвим је оправдан. Али, неопходно је, такође, да се код свих привредних субјеката, уколико је реч о спровођењу нових прописа, уведе период превентивних контрола како би се повећао не само капацитет предузећа већ и инспектора за спровођење регулативе. Добра пракса показује да инспекције које примењују систем опомена постижу боље резултате од оних које се ослањају искључиво

Привреда и одрживост финансирања пензионог система

У тамном вилајету пореске утаје

Аутор: Жељко Пантић

Може ли држава којој је списак пореских дужника државна тајна уопште бити сматрана државом? Има ли државе, има ли економије, има ли било каквог система социјалних давања, уколико законске пореске обавезе важе за мала и средња предузећа, док за српске милијардере не важе, и то је онда државна тајна? Хоће ли рупа у пензионом фонду направљена неплаћањем доприноса за ПИО срушити цео систем социјалних давања у Србији?

Одговори на ова питања мораће да стигну много раније него што многи на власти мисле. Као и у познатој бајци о цару Тројану и његовим козјим ушима, и у Србији се козје уши пореске утаје виде голим оком, али су очигледно највећи порески дужници довољно моћни да целу нацију држе у стању свесног игнорисања једноставне и очигледне истине. А та очигледна истина је да су и Пореска управа и ПИО фонд, вештим законским марифетлуцима, потпуно обезубљени када је реч о наплати прихода за државу и пензиони систем. Тако је армија предузећа уведена у стечај, али су зато Пореска управа и ПИО фонд добили забрану да у процесу стечаја наплате своја потраживања, тако да је само у првој половини ове године дуг неплаћених доприноса нарастао на готово 800 милиона евра, а да је од тог износа наплативо само 50 милиона, зато што је све остало однео ветар вешто смишљених закона о приватизацији и стечају, и то је сада ненаплативо.

У међувремену, пензије су плаћане уредно, али то не значи да систем функционише, то значи да се из кризног буџета државе Србије све више и више плаћа за пензије и дотира неплаћање пореза и доприноса. Наравно да државне дотације не важе за све, већ за одабране српске милијардере, који уместо кривичне пријаве, чак добијају и буџетски плаћено спајање радног стажа за запослене којима нису уплаћивали доприносе за пензионо осигурање. Армија људи ради на црно, у тамном вилајету црног тржишта Србије, у коме се на улицама, и без динара пореза, продаје све и свашта, а Пореска управа нема снаге да сама, без озбиљне политичке подршке, уђе у обрачун са том мамутском пореском утајом која се одвија годинама. Велики део запослених, чак и у великим компанијама, прима минимални износ плате на рачун, док разлику прима на руке, тако да и по том основу ПИО фонд и Пореска управа остају кратких рукава. Држава наплаћује ПДВ одмах, док плаћа са скромним закашњењем које варира од неколико месеци до пар година, тако да се и по том основу неретко дешава да магарац липше пре зелене траве, и да многа предузећа и не дочекају да им држава, или јавна предузећа, плате реализоване услуге и производе. На крају, вешти српски милијардери не плаћају својим добављачима по десетак месеци, па ти сироти добављачи на крају одлуче да или отпусте своје запослене, или да пређу у целости на плаћање на руке, што наравно значи да Пореска управа и ПИО фонд, додатно остају без прихода. Када се све сабере, резултат ове црне лепезе пореске утаје доводи до џиновског буџетског мањка, тако да је само 2010. године више од 2,2 милијарде евра плаћено из буџета, само за надокнађивање минуса у ПИО фонду. У исто време, ко и колико дугује за порезе, доприносе за ПИО и здравствено осигурање, по важећим законима

државе Србије, податак је који је државна тајна, и тај податак не може да добије чак ни ПИО фонд. Тако се круг уништавања државе затвара, и процес магарчења оног дела привреде који плаћа своје законске обавезе доводи до савршенства.

Пошто се негде мора наћи кривац за све ово, онда је вештим медијским спиновањем јако лако пласирати тезу о потреби да се смањи трошак пензија, што је истина, али само делимично. Можете смањити пензије колико хоћете, то неће бити довољно, ако у држави порез и доприносе не плаћају највеће компаније, и ако се мала и средња предузећа гурају у стечај зато што правила не важе за све. Србија има страшан демографски дефицит, све мање радно способних, а све више пензионера, тако да би та фискална недисциплина у том све мањем делу радно способног становништва, врло брзо могла постати управо она кап која прелива чашу и води у грчки сценарио. А управо у Грчкој постоји народ који масовно избегава плаћање пореза, воли велике државне пензије и плате, ама не воли да ради. И њима је до пре само пар година изгледало да нема разлога за бригу и да ће грчка земља дембелија трајати довека. А онда је и њима постало јасно, оно што ће изгледа ускоро постати јасно и нама: Нема бесплатног ручка. Неко плаћа за пензије и плате. Неко плаћа за оно што други не плаћа. Нико не може бескрајно да плаћа за оно што други не плаћа. Тако је земља са девет милиона становника, позамашном туристичком индустријом, хиљадама прелепих острва, хиљадама километара обале, чланством у ЕУ И НАТО, завршила са дугом већим од 300 милијарди евра и становништвом које тренутно на улицама протествује против таблице множења.

По истом том закону природе, вешти српски милијардери и њихови законодавци, могли би много брже него што се сада чини, довести до потпуног колапса јавних финансија и система социјалних давања. Тим пре што на исцрпљену српску економију долази нови талас глобалне кризе, који ће по свим релевантним проценама светских економских ауторитета, бити знатно тежи од првог таласа глобалне рецесије из 2008. године. Тим пре што Србија нити је чланица ЕУ, нити је чланица НАТО, нити је чланица евро зоне, нити има обалу, нити има хиљаде острва, нити ће јој бити пружена таква мамутска помоћ која је пружена Грчкој. Тим пре што би криза пензионог система дошла сама по себи због демографског одумирања Србије, док би садашња пореска евазија могла цео процес вештачки убрзати и довести до математичке неспособности државе да сервисира нових 100.000 пензионера сваке године. А та неспособност државе да плаћа своје рачуне, зове се банкрот. Са свим последицама које та реч са собом носи.

Широм градова у Грчкој, грађани демонстрирају, гневно искаљујући фрустрацију, кривећи ММФ, Ангелу Меркел, Николу Саркозија, постојећу Владу Грчке, за колапс сопствене државе. Теоретичари завере спремно су понудили раме за плакање сиротим Грцима које је зла Европска унија навукла у евро зону, и довела је до банкрота. Просто човек не може, а да не види како би се много боље таква прича могла примити у Србији. Ипак, чињенице се не могу замаглити никаквим теоријама завере: сваки народ има власт какву заслужује, и нити су Грцима криви Немци, нити ће Србима бити крив ММФ, ако дође до економског слома система социјалних давања. Тај слом, ако до њега дође, биће последица природног закона по коме можете да радите шта хоћете, само не можете колико хоћете.

Србија суочена са високим трошковима финансирања пензија и слабом наплатом доприноса, упозоравају учесници Данасове конференције

Реформа пензионог система нема алтернативу

Аутор: Гојко Влаовић

Србија мора озбиљно да приступи реформама у пензионој систему, али и да наплату доприноса подигне на виши ниво, једнодушни је закључак учесника конференције „Привреда и одрживост финансирања пензионог система“ која је, у организацији Данас конференс центра, одржана прошле недеље у Београду. Учесници овог скупа покушали су да дају одговоре на неколико кључних питања, између осталог и на то: Да ли је демографски и математички могућ модел финансирања државног пензионог система уз постојећи однос запослених и пензионера.

Ништа мање интригантно није ни то: Колико фискална недисциплина и нејасан систем контроле уплата пензионих доприноса за запослене угрожавају постојећи систем државних пензија. Панелисти су актуелизовали и дилему: Има ли дугорочно одрживог пензионог система без озбиљног програма запошљавања који би из реалних извора финансирао тај систем. Досадашња пракса наметнула је и питање: Да ли је концепт слања људи у превремену пензију економски одржива форма социјалног програма или фактор који угрожава економску одрживост пензионог система. Током расправе изнет је податак да су у 2010. години издвајања за пензије смањена са 14 на 13 одсто бруто домаћег производа и констатовано да би у наредне четири године ти трошкови требало да се спусте на 10 одсто БДП-а.

Реалност и заблуде

Богдан Лисоволик, стални представник мисије Међународног монетарног фонда у Београду, сматра да се Србија суочава са великим проблемима одрживости пензионог система, с обзиром на то да су трошкови за исплату пензија велики, а број запослених у односу на број пензионере мали. Томе треба додати и слабу наплату доприноса. Корене проблема требало би, између осталог, тражити и у некадашњим условима који су омогућавали превремени одлазак у инвалидску пензију. Чињеница је, такође, сматра Лисоволик, да су пензије као и други облици социјалне заштите, дуго имали приоритет у систему друштвених вредности. Указујући на неке од заблуда Лисоволик је навео размишљање да буџет треба континуирано, и у великој мери, да субвенционише пензијски фонд. „То је погрешно, јер на крају цех плаћа економија државе. Једноставно, не постоји бесплатан ручак. Заблуда је и размишљање да реформе могу деценијама да чекају прави тренутак“, коментарише Лисоволик.

Уз констатацију да реформа пензионог система нема алтернативу, он истиче да Србија, ипак, има избор како што безболније да уђе у тај процес. Лисоволик подсећа да је економски раст од

кључног значаја за одрживост, односно квалитет пензионог система и упозорава да ће се, уколико се ништа на том плану не предузме, Србија суочити са ситуацијом у којој ће трошкови за финансирање пензионог система поткопати целу привреду и додатно осиромашити становништво.

Радина Тодовић, државни секретар у Министарству рада и социјалне политике, указала је на чињеницу да око 1,6 запослених финансира исплату једног пензионера, демантујући притом податке објављене у неким од медија, према којима је тај однос још неповољнији.

- У Србији тренутно има око 2,64 милиона запослених који издвајају доприносе за око 1,63 милиона пензионера. У прошлој години за исплату пензија потрошено је 14,1 одсто бруто друштвеног дохотка. Чињеница је, међутим, да се проблеми пензионог система никако не могу решити подизањем старосне границе за одлазак у пензију. Много би ефикасније било да се оживи индустријска производња јер ће се тиме повећати број осигураника и висина прихода - сматра Радина Тодовић.

Према оцени Драгане Калиновић, директора Републичког фонда пензијског и инвалидског осигурања, даљи развој пензијског система у Србији подразумева темељне промене привредног миљеа и стварање подстицајног пословног и социјалног амбијента.

- У овом тренутку око 4,5 милиона осигураника користи услуге Фонда и сваког месеца се за исплату пензија и накнада издваја око 38 милијарди динара (реч је о бруто износу). Занимљиво је, такође, да сваке године број пензионера у Србији порасте за више од 100.000. На пензијски систем неповољно утичу демографска кретања, висока стопа незапослености, светска економска криза, недовољни приходи од доприноса и све веће дотације из буџета за финансирање пензија - нагласила је Калиновићева.

Говорећи о финансирању система ПИО у периоду од 1995. до 2011. године, она је истакла да се стопа доприноса често мења, понекад чак и више пута годишње. Осим тога, изворни приходи се смањују, а дотације из буџета повећавају. Законским изменама уводе се додатни извори прихода, а однос запослених и пензионера има негативну тенденцију.

Непопуларне мере

Позивајући се на податке из јуна ове године, Драгутин Радосављевић, директор Пореске управе Србије, рекао је да око 51.700 послодаваца није обрачунавала, нити уплаћивала доприносе у складу са законом. Он је додао да је највише проблема у наплати доприноса регистровано код малих и средњих предузећа, док је код великих привредних система ситуација задовољавајућа.

- До краја јуна поднето је око 8.790 захтева за покретање прекршајних поступака. Пореска полиција поднела је и више од 1.600 кривичних пријава због необрачунатих и неуплаћених пореза и доприноса у висини од готово девет милијарди динара. Дуговања (са каматама) Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, премашују 233 милијарде динара. У намери да унапредимо контролу и наплату доприноса планирамо да у 2012. години уведемо јединствен електронски систем - истиче Радосављевић.

Он додаје да је због великог броја послодаваца који не уплаћују редовно доприносе за обавезно социјално осигурање запослених, а имајући у виду капацитете Пореске управе која броји 1.687

инспектора, предложено да се исплата зарада и припадајућих пореза и доприноса обавља преко Управе за трезор.

Милан Кнежевић, председник Асоцијације малих и средњих предузећа Србије, истиче да би поштравање финансијске дисциплине у наплати доприноса угасило многе фирме, већ притиснуте отплатом кредита. Према његовом мишљењу привреди је додељена улога „проточног бојлера“, односно привреда је ту да банке и држава остваре своје интересе, док су предузећа само статисти.

- Велики проблем представља то што се у Србији суочавамо са ситуацијом да држава дугује привредним предузећима. Дакле, код нас немамо само случај да привреда дугује држави већ и обратно. Забрињава и то што се не побољшава приходна страна буџета. Упркос томе, нико не нуди систематска решења за поправљање, иначе све драматичнијег стања у привреди. Из овакве ситуације се не може изаћи док се не побољша наплата доприноса. Држава мора да обезбеди да они који не уплаћују доприносе то почну да чине. Неплаћање доприноса се никоме не сме толерисати јер се тиме кажњавају они послодавци који уредно измирују своје обавезе према држави - истиче Кнежевић.

Мирослав Здравковић, главни уредник портала Макроекономија, сумња да ће у предизборној години бити неопходних резова, али верује да ће се, ипак, „подилазити“ пензионерима јер они представљају 50 одсто укупног броја изашлих на изборе.

- Раст фонда пензија утицао је да се разлика између пореза и доприноса на зараде и социјалних давања повећа са 23 милијарде динара, колико је забележено у 2007, на 48 милијарди динара у 2008. години. Тај дефицит је у 2009. нарастао на 103 милијарде динара, прошле године износио је 117 милијарди, а у овој години ће премашити 120 милијарди динара. Осим номиналног раста пензија крајем 2008. године, на раст дефицита утицао је и раст осталих социјалних давања у 2010. години, а при прилично стабилним пореским приходима од пореза и доприноса. Уводити у причу пад броја запослених лица и раст просечне зараде преосталих у радном односу било би претерано - објашњава Здравковић.

Он подсећа да укупан јавни дуг државе, у складу са фискалним правилима, не може да премаше 45 одсто вредности БДП-а, што значи да ће наредној влади на располагању бити крајње непопуларне мере - да у наредне четири године приватизује све што се може од јавне имовине продати, или да смањи социјална давања, укључујући ту и пензије. „Могла би и да повећа порезе, или да замрзне пензије, а да инфлаторно смањи вредност дефицита. Проблем је, међутим, што ништа од понуђених решења неће бити ни популарно ни лако за реализацију“, закључује Здравковић

По узору на Италију и Грчку

- Висока издвајања за пензије, која притом нису праћена одговарајућим економским растом, представљају кључни проблем. Држава се, дакле, мора растеретити великих издвајања за пензијски фонд, али је неопходно и да се реални сектор ојача. У том контексту посматрано, веома је важно стимулисати запослене да што касније одлазе у пензију, као и повећати ефективне године радног стажа. Таква пракса постоји у Италији и Грчкој, као и у неким другим земљама Европске уније - наглашава Богдан Лисоволик, стални представник мисије

Међународног монетарног фонда у Београду, и подсећа да се чак 60 одсто запослених у Србији пензионише пре него што наврше пун стаж, или старосну границу.

Богдан Лисоволик, стални представник мисије ММФ-а у Београду

Једна од озбиљних заблуда је да буџет треба континуирано, и у великој мери, да субвенционише пензијски фонд. То је погрешно размишљање јер на крају цех плаћа економија државе. Једноставно, не постоји бесплатан ручак. Заблуда је и размишљање да реформе могу деценијама да чекају прави тренутак

Радина Тодовић, државни секретар у Министарству рада и социјалне политике

- У Србији тренутно има око 2,64 милиона запослених који издвајају доприносе за око 1,63 милиона пензионера. Чињеница је, међутим, да се проблеми пензионог система не могу решити подизањем старосне границе за одлазак у пензију. Много би ефикасније било да се оживи индустријска производња јер ће се тиме повећати број осигураника и висина прихода

Драгана Калиновић, директорка Републичког фонда ПИО

- У овом тренутку око 4,5 милиона осигураника користи услуге Фонда и сваког месеца се за исплату пензија и накнада издваја око 38 милијарди динара (реч је о бруто износу). Занимљиво је, такође, да сваке године број пензионера у Србији порасте за више од 100.000

Драгутин Радосављевић, директор Пореске управе Србије

- Према обрађеним подацима до краја јуна око 51.700 послодаваца није обрачунавала, нити уплаћивала доприносе у складу са законом. Дуговања (са каматама) Фонду ПИО, премашују 233 милијарде динара, а Пореска полиција поднела је више од 1.600 кривичних пријава због необрачунатих и неуплаћених пореза и доприноса у висини од готово девет милијарди динара

Милан Кнежевић, председник Асоцијације малих и средњих предузећа Србије

- Велики проблем представља то што се суочавамо са ситуацијом да држава дугује привредним предузећима. Забрињава и то што се не побољшава приходна страна буџета. Упркос томе, нико не нуди систематска решења за поправљање, иначе све драматичнијег стања у привреди. Из овакве ситуације се не може изаћи док се не побољша наплата доприноса

Мирослав Здравковић, главни уредник портала Макроекономија.орг

- Раст фонда пензија утицао је да се разлика између пореза и доприноса на зараде и социјалних давања повећа са 23 милијарде динара, колико је забележено у 2007, на 48 милијарди динара у 2008. години. Тај дефицит је у 2009. нарастао на 103 милијарде динара, прошле године износио је 117 милијарди, а у овој години ће премашити 120 милијарди динара.

Јавна предузећа: Што већи дуг, то јача плата

Аутори: Д. М. - П. В.

„Новости“ објављују делове Владине анализе рада јавних предузећа и агенција. Коридори Србије дугују 2,5 милијарди динара, а просечна плата 125.000 динара

СЛИКА пословања мањих јавних предузећа и агенција, нешто је светлија од салда великих компанија у државном власништву, али и они кубуре са дуговима, неликвидношћу, вишком запослених... И као по правилу - имају плате далеко изнад просека српске привреде.

У анализи коју је урадило Министарство финансија, а у коју су „Новости“ имале увид, поред „великаша“, дати су и основни параметри пословања за још 12 јавних агенција и 14 предузећа, међу којима су, између осталих, „ЈАТ техника“, „Завод за уџбенике“, „Службени гласник“, „Просветни преглед“, „Коридори“, национални паркови Тара, Ђердап и Копаоник...

У овим предузећима запослено је 2.434 радника и она су током прошле године остварила добит од 0,6 милијарди динара (6,1 милион евра). Највећу добит имали су „Завод за уџбенике“ и „Нуклеарни објект“, док су високо задужени Национална туристичка развојна корпорација, Стара планина и Тањуг.

Управо они који су међу најзадуженијима, имају и највеће плате. У „Коридорима Србије“, који кубуре са 2,5 милијарди динара обавеза, просечна зарада је 125.000 динара, што је 3,7 пута више од просека. У ЈП „Стара планина“ зараде су 3,4 пута веће од просека, а задужења 1,6 милијарди динара. Од јавних предузећа обрађених у анализи, зараду испод просека има само Национални парк „Тара“ - 32.000 динара.

Нешто боља ситуација је у 12 агенција у државном власништву. Од њих нерентабилно послује само једна - Агенција за приватизацију, али су и тамо зараде 3,3 пута веће од просека привреде и износе 110.000 динара. Ове агенције укупно запошљавају 859 људи, а у 2010. зарадиле су 1,4 милијарду динара (скоро 14 милиона евра). Њихови губици су 343 милиона динара (3,3 милиона евра). Ниво зарада у агенцијама је и до пет пута већи од просека, а рекордери су у Директорату цивилног ваздухопловства, где је просечна плата чак 170.000 динара.

ТЕШКА ДУБИОЗА

МИНИСТАРСТВО финансија се у анализи дотакло и локалних јавних предузећа, која су у тешкој дубиози. У 649 предузећа, ради 71.554 људи, и она су прошле године забележила губитак од 113 милиона евра. Због константног нерентабилног пословања, констатује се у документу, кумулирани губитак је „појео“ цео капитал ових предузећа.

Сучељавања: Министар и синдикат о јубиларним наградама

Аутори: С. С. Р.- Љ. Б.

Драган Матијевић из Синдиката просветних радника упозорава Министарство да исплати јубиларне награде. Министар Обрадовић: До краја месеца исплата за 2011, остало после ребаланса

ДРАГАН МАТИЈЕВИЋ, СИНДИКАТ ПРОСВЕТНИХ РАДНИКА

НАГРАДЕ ИЛИ ШТРАЈК

- У школама, 3. октобра неће бити одржан први час у обе смене, ако Влада и Министарство просвете до 30. септембра не исплате јубиларне награде за 2009. и 2010. годину, како је утврђено Споразумом који је потписан 1. априла, или не дају писмену гаранцију да ће то учинити најкасније до 14. октобра. Уколико се Влада оглуши о наше захтеве и пробије датуме који су зацртани, Унија ће ступити у штрајк од 14. октобра.

ЖАРКО ОБРАДОВИЋ, МИНИСТАР ПРОСВЕТЕ

ПАРЕ ДО КРАЈА МЕСЕЦА

Не очекујем проблеме. Запосленима у просвети ће до 30. септембра бити исплаћене јубиларне награде за 2011. годину, а за 2009. и 2010. после ребаланса буџета. Тако смо се договорили пре годишњих одмора. За ове исплате задужене су локалне самоуправе и Министарство финансија. Ми смо локалним управама упутили писмо, а од њих сто добили смо повратни одговор. Мој ресор не управља финансијама и очекујем да Министарство финансија уради свој део посла.

Благи раст плата и пензија у 2012.

Аутор: Д. И. К.

Према пројекцијама основних макроекономских показатеља за 2012. годину, Министарство финансија очекује потаст примања у априлу за 4 одсто, а у октобру за 0,8 одсто

ПЕНЗИОНЕРИ и запослени који плату примају из државне касе могу да очекују пораст примања у априлу наредне године за четири одсто, а у октобру 2012. за 0,8 одсто. Ово су подаци Министарства финансија до којих се дошло на основу прелиминарних пројекција раста

стоје потрошачких цена и реалног раста БДП за 2011. годину. Министарство финансија очекује да инфлација на крају ове године буде 7,9 одсто, а на крају следеће године 3,5 одсто. Процењује се да ће раст БДП ове године бити два одсто, а пројекција за наредну годину је раст од три одсто. То значи да би БДП по становнику са овогодишњих 4.518,3 евра требало да порасте на 4.799 евра у 2012.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.69.html:346578-l-sudije-na-tasu-pravde>

И судије на тасу правде

Аутор: Н. Б.

Поступак против судије Благоја Јакшића још један у низу оних који се воде против појединих носилаца правосудних функција. Синдикат правосуђа: Наш углед као институције зависи од савести и достојности свих запослених

ХАПШЕЊЕ и покретање истраге против судије Благоја Јакшића, суспендованог члана Високог савета судства, као и тројице службеника Општинског суда у Косовској Митровици, Благоја Чуровића, Драгана Гавриловића и Мирослава Божовића, наставак је акције на сузбијању високе корупције.

Надлежни из Министарства правде изричито су да је ово јасна порука да нема заштићених и да се борба против корупције, која је приоритет, спроводи на свим нивоима и сегментима власти и да се наставља. Поводом хапшења судије Јакшића огласио се и синдикат правосуђа, које такође осуђује сваки облик корупције, али истовремено апелује на медије да са посебном пажњом и објективно испрате овај случај.

- Важно је утврдити све чињенице у вези са овим догађајем, а посебно због тога што углед правосуђа као институције у очима грађана веома зависи од савести и достојности свих запослених - наводи се у саопштењу. - Уколико се утврди да су запослени у правосуђу криви за дело које им се ставља на терет, немамо дилему, они морају да одговарају. Уколико се сумња не докаже, очекујемо јавно извињење за урушавање институција правосуђа.

ФАЛСИФИКОВАНА ПРЕСУДА ПРЕ три месеца, Више тужилаштво у Београду покренуло је преткривични поступак против судије Мирославе Вучетић, која је некада судила у Првом општинском суду у Београду, због сумње да је фалсификовала пресуду београдског Окружног суда. Судија Вучетић је прекуцала пресуду Окружног суда у случају бивше посланице Мире Мосуровић, али тако да је изоставила неке битне делове пресуде, који иду у прилог посланици.

Синдикат напомиње да је битно утврдити да ли се у краљевачком суду водио кривични поступак против неког од осумњичених, да ли се поступак водио по службеној дужности и у ком периоду, као и да ли постоји осуђујућа судска пресуда, односно да ли је евентуално кривична пријава одбачена.

Пред домаћим судовима последњих година поведено је неколико поступака против некадашњих носилаца правосудних функција. Један од њих, који је изазвао велику пажњу јавности је случај судије Врховног суда Србије, Љубомира Вучковића, који је пре пет година правоснажно осуђен на шест година затвора због примања мита. Утврђено је да је новац требало да добије како би шефу криминалне „крушевачке групе“ Зорану Јотићу Јотки издејствовао укидање првостепене пресуде којом је у Специјалном суду осуђен на 12 година затвора.

Овим предметом био је обухваћен и Милан Радовановић, заменик тужиоца за организовани криминал, коме се на терет стављало одавање службене тајне. Радовановић, који је потписао оптужницу за атентат на премијера Зорана Ђинђића преминуо је у марту 2006. године. Са функције је суспендован због сумње да је Вучковићу одао службену тајну да га полиција прислушкује као осумњиченог за примање мита од Јотића. Тужилац Радовановић је на главном претресу, у фебруару 2006. године негирао кривицу, а само месец дана касније доживео је два мождана удара и умро.

Поред овог, још један случај у ком се судије везују за организовани криминал је и поступак који се води против оптужених за малверзације приликом увођења у стечај бројних српских предузећа. За злоупотребу положаја, између осталих, одговарају Горан Кљајевић, бивши председник Трговинског суда у Београду, и његова колегиница судија Делинка Ђурђевић. Оптужница против њих и још тридесетак особа подигнута је још у октобру 2006. године, суђење је започело јануара наредне и још увек траје. Тужилаштво тврди да су незаконитим радњама присвојили преко 50 милиона евра.

Током акције „Сабља“ међу неколико хиљада ухапшених, поред неколико адвоката нашли су се и судија београдског Окружног суда Живота Ђоинчевић, као и заменик републичког тужиоца Милан Сарајлић. Тада је објављено да су осумњичени били у блиској вези са припадницима „земунског клана“. Међутим, ове тврдње нису доказане па су ослобођени.

Због истих оптужби тренутно се против бившег тужиоца београдског Окружног суда Радета Терзића води поступак пред смедеревским Основним судом. Оптужен је за злоупотребу службеног положаја и утицања да припадници „земунског клана“ буду 2001. године пуштени из притвора.

ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ЗБОГ МИТА

ПРЕД Посебним одељењем београдског Вишег суда у децембру прошле године изречена је првостепена пресуда бившем заменику јавног тужиоца у Пожеги, Чаславу Масларевићу. Осуђен је на четири године затвора због примања мита, а изречена му је и новчана казна од пола милиона динара и безбедносна мера забране обављања дужности.

Како је утврђено Масларевић је од власника пожешког дисконта „Пријановићи“, Славка Прокопијевића, примио 1.670 евра мита како би против особа које су му дуговале новац поднео кривичне пријаве, а затим је организовао да пријављени пристану на враћање новца без покретања кривичног поступка. На основу договора са Прокопијевићем, тврди се да је Масларевић требало да добије 30 одсто од наплаћеног износа

Треба преживети милионе буџетлија и пензионера

Аутор: Д. Урошевић

Председник Владе Србије Мирко Цветковић поново је, и то по ко зна који пут, најавио темељну реформа јавног сектора која ће повећати ефикасност државе, уз смањење трошкова.

Међутим, поново није рекао како ће то да уради. Јасно је, наравно, да премијер мора да прича оно што грађани хоће да чују, али је, с друге стране, јасно да од корените реформе за мандата ове владе неће бити ништа јер је таква реформа у предизборној години немогућа, а није могућа ни „на брзака„. На крају крајева, Србија је пре две године обећала ММФ-у да ће смањити број запослених у државној управи десет одсто па то, наравно, није поштовано, чак су и запошљавани нови.

Руку на срце, није Мирко Цветковић први премијер који најављује корените реформе, као што, вероватно, није ни последњи који их неће спровести јер је ситуација у Србији тако тешка да лаких, брзих и делотворних решења нема. Сви они који годинама трубе о томе да економске реформе зависе од политичке воље, причају бесмислице. Реформе зависе од политичке способности да се обезбеде економски предуслови за реформе. То наизглед звучи као фраза, али је суштински проблем. Лако је рећи „држава ће отпустити 10.000 људи из државне администрације или 5.000 радника у ЕПС-а, колико се процењује да их је тамо сада вишак„. Проблем је у томе где ће се запослити ти људи уз све оне који су сада у Србији без посла, а има их око 750.000. Ако реформом стварате још већу армију незапослених без икакве наде да ће ти људи моћи негде наћи било какав посао, кава је то онда реформа? Тачно је, наравно, да без реформе нема ни нових радних места, али се онда враћамо на почетак јер то од наших политичара слушамо годинама, али стално имамо отпуштања а тек понегде покоје радно место. Све у свему, Србија је скупа и прескупа држава. Од буџета живи 118.000 чиновника и 535.000 запослених у јавном сектору, а кључни проблем је у томе што у индустрији ради 301.452 радника, или само 17 одсто од укупног броја запослених, што значи да тек сваки 24 грађанин Србије ради у сектору производње. У јавном сектору је запослено 30,6 одсто од укупног броја запослених, а то је чак три пута више него у земљама Европске уније.

Нису само плате проблем већ и пензије, за које се половина пара издваја из буџета.

– Србија има озбиљан проблем с одрживошћу пензионог система и треба што пре да настави реформе које су започете, па прекинуте 2005. и 2010. године – упозорио је стални представник

ММФ-а у Београду Богдан Лисоволик на округлом столу „Привреда и одрживост финансирања пензионог система”. – Решење за побољшање пензионог система није у повећању стопе доприноса за обавезно пензионо осигурање, већ у повећању дисциплине наплате од обвезника тог осигурања, у повећању старосне границе и смањењу и укидању бенефиција за добијање инвалидске и породичне пензије.

Лисоволик је навео да Србија има високу јавну потрошњу, која тренутно износи око 14 одсто БДП-а, у чему великим делом учествује и исплата пензија из буџета, и упозорио на то да тренутно више од два милиона запослених издржава нешто више од 1,5 милион пензионера, с тенденцијом да тај однос у блиској будућности буде један према један.

Он је указао на то да се буџет мора растеретити великих издвајања за пензијски фонд да би се реални сектор ојачао на дуже стазе. Лисоволик је предочио да реформа пензионог система нема алтернативу уколико Србија жели да повећа раст привреде.

Све у свему, нашим премијерима, министарима и инима не преостаје ништа друго него да спроведу реформу, а пре тога да нађу начин да запосле људе па да од њих узму новце за плате у јавном сектору, то јест у здравству, школству, полицији, Војсци. Такође, да отворе нова радна места па да запослени плаћају доприносе, и да се пензије исплаћују од њих, а не из буџета. То лепо звучи, али је тешко отворити па баш због тога стално слушамо политичке бајке о томе да је за све крив вишак запослених тамо или овамо, јер је то само полуистина. Док не схватимо да је проблем у томе што тај вишак нема где да нађе друго радно место, нећемо ни почети да решавамо проблеме.

Социјална демагогија

Као и с реформама јавног сектора, тако радимо и са самим јавним предузећима. Због социјална демагогије и неспособности креатора економске политике, ми кроз нереалане цене упропашћавамо јавна предузећа. Лакше је, нараво, рећи да је струја јефтина јер људи тешко живе, али није то посао оних који воде државу. Тако може и ђак првак да води привреду неке земље. Главни посао економске и политичке елите је да створе услове да радници и пензионери имају таква примања да могу преживети плаћајући и струју по реалним ценама... Уз приче о томе да губици настају јер се чува стандард грађана, што је и тачно, обично се заборави да у неким тим и таквим предузећима има и корупција, пљачке и несавесног пословања па социјална демагогија често послужи и као маска за криминал. Зар треба подсећати на Костолац, „Путеве Србије”, али и на многе друге фирме где су бивши руководиоци, а можда и садашњи, на слободи само због недостатка доказа?

Милан Кнежевић, председник Асоцијације малих и средњих предузећа

Следи ланчани колапс

Аутор: Добрила Солеша

Пензијски систем у Србији је пред колапсом. Како је недавно, 21. септембра, истакнуто на округлом столу "Привреда и одрживост финансирања пензионог система" у Београду, у првих шест месеци су дуговања Републичког фонда пензијско-инвалидског осигурања достигла преко 233 милијарде динара, до чега око 75 милијарди уопште није наплативо. Дуг је свакако зао друг, али са друге стране великвидна и преоптерећена привреда стигла је до тачке усијања, а потпуно је апсурдно предузетнике оптуживати за пропаст овог система, истиче Милан Кнежевић, председник Асоцијације малих и средњих предузећа. "Процењује се да се око 45 одсто недостајућих средстава у Фонду ПИО покрива из буџета, а већ је пробијен фискални дефицит пројектован на 4,1 одсто. Стигло се до дефицита од преко 4,5 одсто односно 23 милијарде динара. Из власти је стигло цинично образложење да је дошло до смањења бруто друштвеног производа, али привреднике забрињава лакоћа са којом се сви баве како расподелити оно што имамо. Много је лакше распоређивати него зарађивати - тврди Кнежевић.

"Повећањем привредних активности и приходом у буџету нико се не бави, иако ми у асоцијацији тврдимо да у делу јавних набавки, сивог тржишта и економије 'лежи' комплетан буџетски дефицит. Не опорезује се око 50 одсто прихода илегалног промета роба и услуга, на шта већ дуже времена упозоравамо. Као да су кажњени они који легално послују", наводи Кнежевић. "На све драматичнији положај реалног сектора указују подаци по којима је 31.000 предузећа исказало негативан биланс пословања, чак 22.000 фирми треба да оде у стечај, што за последицу може да има губљење око 100.000 хиљада радних места. У овом тренутку 51.300 предузећа и предузетничких радњи не може редовно да сервисира обавезе за порезе и доприносе, али понуђено решење субвенционисаних кредита за ликвидност, само ће да отежа стање. Привредници се задужују са четири, а раздуживаће се са девет одсто, што је и поред најбоље намере Владе да помогне, опет контрапродуктивно и изазваће даљњу катастрофу, процењује Кнежевић. "Због изузетно тешке ситуације у привреди, делим мишљење познатог економисте Стојана Стаменковића који процењује да овакав пензијски систем може да се одржи још максимално две године", подсећа Кнежевић. "Најгоре је, притом, додаје он, што се не назиру мере и начини шта то треба предузети и то првенствено на приходној страни, јер се уместо дугорочних развојних потеза вуку дневни политичко пропагандни потези, који привреди само одмажу. Бесконачни број импровизација доводи привреднике на руб опстанка!"

Дужи рокови "строжој" наплати

"Најаве које ових дана 'круже' око поштравања мера редовније наплате пореза и доприноса, само нас додатно плаши, јер се неће смети дати плате без уплате доприноса. Мислим да не треба ићи у нагле и драстичне промене, јер ће то додатно ударити на ликвидност. Ова промена 'погодиће' не само мање привреднике, већ би аутоматски требало да пропадне око 900 већих фирми које нису приватизоване, али су евидентни Владици 'миљеници'. Треба притом наћи неки модел, да се утврди рок од три до четири или више месеци како би се нашао простор за раздуживање дужника. Али и то неће спасти фирме, које плаћају 64 ставке различитих фискалних давања и оптерећења, а на сваки динар плате дају се 64 паре, за 11 месеци мора се зарадити за месец годишњег... Тој листи су додати разни парафискални буџети, које свако 'кочи' као балоне на новогодишњој јелки. Привреда је, понављам, као 'проточни бојлер' који служи ради интереса државе и банака", указује председник АМСП.

http://www.pregled.rs/drustvo_i_ekonomija.php?vest=95913

У Врању 8.500 незапослених, социјална бомба

Аутор: ТАНЈУГ

Градоначелник Врања Мирољуб Стојчић најавио је да ће у тој општини до краја године бити отворено 1.000 радних места, али да то није довољно. "Број од 8.500 незапослених у Врању и 28.600 у Пчињском округу, за Врање и југ Србије је права 'социјална бомба' чиљу разорну моћ сами не можемо да зауставимо", казао је Стојчић и додао да најнеразвијеније општине треба да буду "озбиљна брига државе". Градоначелник каже да су географски положај, кадрови, нискоакумулативна радно интензивна привреда и недостатак гаса као енергента, генератори економске немоћи, чак и безнађа, седам општина крајњег југа Србије. "За ових девет месеци од разних донатора, фондова и других извора, обезбедили смо средства у висини још једног годишњег буџета, али то наравно није довољно за брже и ефикасније отварање нових радних места", каже градоначелник Врања. Он подсећа да је Врање крајем осамдесетих имало више од 34.000 запослених, а да их је данас тек 19.000.